

श्रुत्वा तस्यार्तनादं च भरतस्य महात्मनः ।
 रुदतस्तत्र कौशल्या सुमित्रामिदमब्रवीत् ॥ १० ॥
 आगतः क्रूरकर्मिण्याः कैकेया भरतः सुतः ।
 तमहं द्रष्टुमिच्छामि भरतं दीर्घदर्शिनं ॥ ११ ॥
 इत्युक्त्वा दुःखसंतप्ता कौशल्या करुणं वचः ।
 प्रतस्थे भरतं द्रष्टुं सुमित्रासहितां तदा ॥ १२ ॥
 स चापि भरतः श्रीमान् शत्रुघ्नसहितस्तदा ।
 प्रतस्थे दुःखितां द्रष्टुं कौशल्यां स्वनिवेशने ॥ १३ ॥
 ततो भरतशत्रुघ्नौ कौशल्यां प्रेक्ष्य दुःखितां ।
 दूरादपि प्रणम्योभौ दुःखार्तावभिपेततुः ॥ १४ ॥
 तौ परिघ्न्य कौशल्या शत्रुघ्नभरतावुभौ ।
 परीता तेन दुःखेन रुरोद भृशदुःखिता ॥ १५ ॥
 उवाच चैनं प्राणतमुत्थाप्य भयविह्वलं ।
 रुदती वाक्यमेतत् सा कौशल्या परुषाक्षरं ॥ १६ ॥
 दिष्ट्या ते राज्यकामेन प्राप्तं राज्यमकण्ठकं ।
 कैकेया ते स्वयं मात्रा कैतवेनाभियाचितं ॥ १७ ॥
 प्रव्राज्य चीरवसनं पुत्रं मेऽनपकारिणं ।
 केन युक्तार्थयोगेन कैकेयी जननी तव ॥ १८ ॥
 सीतां वाप्यथ केनेयं प्रव्राजयितुमर्हति ।
 यथा मे दयितः पुत्रो गतो रामः सलक्ष्मणः ॥ १९ ॥